

III – MỘT SỐ ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

Tài liệu sách giáo khoa (SGK) Giáo dục Quốc phòng – An ninh lớp 11 được biên soạn theo những định hướng và nguyên tắc đổi mới chương trình và SGK trung học phổ thông. Nội dung SGK đã bám sát chương trình, chuẩn kiến thức và kỹ năng, mục tiêu môn học.

– Tài liệu được biên soạn theo bài, đúng quy định của chương trình môn học ; có sự thống nhất giữa cấu trúc nội dung, phương pháp và hình thức trình bày chung (của bài lý thuyết và bài thực hành) và thể hiện tính Đảng, tính giáo dục và tính đặc thù của môn học.

– Mức độ nội dung của tài liệu được lựa chọn phù hợp với thời lượng, với đặc điểm tâm lí lứa tuổi HS, tính liên thông, kế thừa và tiền đề cho các lớp học, cấp học sau.

– Đảm bảo đầy đủ, cụ thể và cân đối giữa các nội dung, từ tiếp nhận kiến thức mới, luyện tập, thực hành ứng dụng, củng cố ôn tập, kiểm tra, đánh giá.

– Các kiến thức được trình bày trong SGK đảm bảo các tiêu chuẩn cơ bản, tinh giản, hiện đại, sát thực tiễn Việt Nam, đảm bảo tính chuẩn xác, đã được thừa nhận.

– Hình thức trình bày : Kênh chữ trình bày ngắn gọn kết hợp với kênh hình để thể hiện nội dung bài học. Ngôn ngữ sử dụng trong SGK trong sáng, dễ hiểu, đơn trị, câu văn, chữ viết ở dạng chuẩn mực.

Trọng tâm của chương trình và tài liệu là những kiến thức và kỹ năng quân sự, cho nên giáo viên (GV) phải lựa chọn phương pháp, hình thức dạy học đặc thù của bộ môn.

– Do môn học có tính đặc thù cả về nội dung và hình thức thể hiện, có yêu cầu riêng, do vậy GV cần vận dụng phù hợp song phải bảo đảm mục tiêu đặt ra.

– Do thời lượng ít, các nội dung đòi hỏi phải có kiến thức chuyên ngành, do vậy GV phải phấn đấu có chuyên môn đáp ứng được yêu cầu môn học.

2. Về phương pháp dạy học

Chương trình Giáo dục Quốc phòng – An ninh lớp 11 là những nội dung tiếp theo của môn học này ở lớp 10. Môn học Giáo dục Quốc phòng – An ninh

là môn học đặc thù cả về nội dung, phương pháp và hình thức thực hiện. Phương pháp giảng dạy Giáo dục Quốc phòng – An ninh nhằm đạt được hiệu quả tối ưu các mục tiêu của môn học.

– Trong mỗi chủ đề, mỗi bài của chương trình cần có những phương pháp riêng thể hiện tính đặc thù của môn học. Trong phần dạy thực hành các kĩ năng quân sự, GV phải thuần thục động tác, vừa giảng vừa thực hiện động tác mẫu, vừa sử dụng phương pháp thuyết trình kết hợp nhuần nhuyễn với việc sử dụng các giáo cụ trực quan. Trong những điều kiện cụ thể cần tận dụng tối đa các phương tiện dạy học hiện đại để thực hành giảng dạy.

– Rèn luyện từng bước cho HS những kĩ năng thực hành, trong đó cần chú ý cách thức tổ chức để tạo điều kiện cho HS có thể quan sát và tiến hành luyện tập hiệu quả nhất.

– Chú trọng phương pháp nghiên cứu, nêu vấn đề, tạo tình huống để HS độc lập suy nghĩ, giải quyết và phát triển ý kiến hoặc thể hiện bằng hành động.

Định hướng giảng từng phần :

*** Phần 1 : Điều lệnh đội ngũ**

Các phương pháp dạy học thường được sử dụng trong phần này là :

– Phương pháp thuyết trình và trình bày trực quan :

+ GV thuyết trình, giảng giải về thứ tự động tác tập hợp đội hình tiểu đội, trung đội.

+ GV sử dụng hình vẽ, sơ đồ, dùng động tác mẫu, đội mẫu,... để HS quan sát thứ tự động tác tập hợp đội hình tiểu đội, trung đội.

– Phương pháp luyện tập : HS luyện tập tập hợp đội hình tiểu đội, trung đội theo sự hướng dẫn của GV và người trợ giảng.

*** Phần 2 : Một số hiểu biết chung về Quốc phòng – An ninh**

Các phương pháp dạy học thường được sử dụng trong phần này là :

– Phương pháp thuyết trình và trình bày trực quan :

+ GV thuyết trình, giảng giải về những nội dung cơ bản của Luật Nghĩa vụ quân sự, những quy định về đăng ký nghĩa vụ quân sự, sẵn sàng nhập ngũ, sẵn sàng phục vụ trong ngạch dự bị động viên ; những nội dung cơ bản về chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia và trách nhiệm của công dân trong quản lý, xây dựng và bảo vệ biên giới quốc gia,...

+ GV dùng các phương tiện trực quan như : Hình vẽ, sơ đồ, bản đồ quân sự,... để minh họa, cụ thể hoá các nội dung về đường biên giới đất liền, trên biển, trên không và thềm lục địa,...

- Phương pháp đàm thoại : Nhằm làm sáng tỏ vấn đề mới, củng cố, khơi sâu, mở rộng vấn đề đã học hoặc kiểm tra việc nắm kiến thức của người học.

* **Phần 3 : Kĩ thuật**

Các phương pháp dạy học thường được sử dụng trong phần này là :

- Phương pháp thuyết trình và trình bày trực quan :

+ GV thuyết trình, giảng giải về tính năng, cấu tạo, nguyên lý chuyển động và tháo, lắp thông thường súng tiểu liên AK và súng trường CKC ; lí thuyết bắn và động tác bắn mục tiêu cố định ; tính năng, cấu tạo, chuyển động gây nổ của lựu đạn ; quy tắc dùng lựu đạn và tư thế, động tác ném trúng đích,...

+ GV sử dụng hình vẽ, súng tiểu liên AK hoặc súng trường CKC, dùng động tác mẫu, đội mẫu,... để HS quan sát về cấu tạo, thứ tự động tác tháo, lắp thông thường súng tiểu liên AK hoặc súng trường CKC ; thực hành bắn trúng mục tiêu cố định bằng súng tiểu liên AK hoặc súng trường CKC ; thực hành động tác ném lựu đạn trúng đích.

- Phương pháp luyện tập và thực hành sử dụng binh khí, kĩ thuật quân sự : HS luyện tập thứ tự động tác tháo, lắp thông thường súng tiểu liên AK hoặc súng trường CKC ; thực hành bắn trúng mục tiêu cố định bằng súng tiểu liên AK hoặc súng trường CKC ; thực hành động tác ném lựu đạn trúng đích theo sự hướng dẫn của GV và người trợ giảng.

- Phương pháp đàm thoại : Nhằm làm sáng tỏ vấn đề mới, củng cố, khơi sâu, mở rộng vấn đề đã học hoặc kiểm tra việc nắm kiến thức của người học.

* **Phần 4 : Một số hiểu biết về phòng thủ dân sự**

Các phương pháp dạy học thường được sử dụng trong phần này là :

- Phương pháp thuyết trình và trình bày trực quan :

+ GV thuyết trình, giảng giải các kiến thức cơ bản về kĩ thuật cầm máu tạm thời, cố định tạm thời xương gãy, hô hấp nhân tạo và kĩ thuật chuyển thương.

+ GV sử dụng hình vẽ, mô hình hoặc trên cơ thể người thật, dùng động tác mẫu, đội mẫu,... để HS quan sát kĩ thuật cầm máu tạm thời, cố định tạm thời xương gãy, hô hấp nhân tạo và kĩ thuật chuyển thương.

– Phương pháp luyện tập : HS luyện tập các kĩ thuật trên dưới sự hướng dẫn của GV và người trợ giảng.

– Phương pháp đàm thoại : Nhằm làm sáng tỏ vấn đề mới, củng cố, khơi sâu, mở rộng vấn đề đã học hoặc kiểm tra việc nắm kiến thức của người học.

3. Về phương tiện dạy học

Trong quá trình giảng dạy môn Giáo dục Quốc phòng – An ninh lớp 11, GV có thể sử dụng các phương tiện dạy học sau :

– Giáo án, mô hình, tranh vẽ,...

– Súng tiểu liên AK, súng trường CKC, lựu đạn Φ1, lựu đạn cán gỗ, lựu đạn huấn luyện,...

– Các loại băng : Băng cuộn, băng cá nhân, băng ứng dụng...; các loại nẹp : nẹp tre, nẹp gỗ, nẹp Crame,...

– Máy vi tính, máy chiếu đa năng, phông chiếu, bút chỉ laser,...

4. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập

Môn Giáo dục Quốc phòng – An ninh phải được kiểm tra, ghi điểm vào học bạ, tính điểm trung bình chung với các môn học khác để đánh giá học lực của từng HS. Việc kiểm tra, đánh giá kết quả học tập phải căn cứ vào mục tiêu của môn học với chuẩn kiến thức và kĩ năng đã được xác định ; căn cứ vào tinh thần, thái độ học tập với động cơ học tập đúng đắn, có ý thức tổ chức kỉ luật ; căn cứ vào khả năng tiếp thu kiến thức và kĩ năng thực hành động tác theo yêu cầu của từng bài.

Đánh giá kết quả học tập của HS phải có đủ 4 điểm kiểm tra sau :

– Kiểm tra miệng ;

– Kiểm tra 15 phút ;

– Kiểm tra 1 tiết ;

– Kiểm tra học kì (lí thuyết hoặc thực hành).